

Efektīva iedzīvotāju klātbūtne lēmumu pieņemšanā novadā - IEDZĪVOTĀJU PADOMES

- Jaunais pašvaldību likums
- Līdzšinējā pieredze Latvijas novados
- Ciemu vecākie Igaunijā
- Iedzīvotāju viedokli
- Atziņas un rīcības iedzīvotāju padomju iedzīvināšanai

"Kopienu Persilādli 2022" rīko biedrība "Latvijas Lauku forums".

Pasākumu finansiāli atbalsta Sabiedrības integrācijas fonds no Kultūras ministrijas piešķirtajiem Latvijas valsts budžeta līdzekļiem.

Jaunais pašvaldību likums I

Konsultatīva kolektīva institūcija, kuras darbības mērķis ir **nodrošināt** novada pašvaldības teritoriālā iedalījuma vienību (pagastu un pilsētu) **iedzīvotāju interešu pārstāvību domē.**

- Teritorialā iedalījuma vienības var veidot,
- Kandidātus izvirza vismaz 10 personas, jābalso vismaz 10%
- Pilnvaru termiņš ir četri gadi
- Padomē var būt personas no 16 gadu vecuma, kas reģistrētas Fizisko personu reģistrā

Jaunais pašvaldību likums II

- Pašvaldības dome padomes nolikumā – saistošajos noteikumos nosaka:
 - Kompetenci
 - Darbības teritoriju
 - Kandidātu izvirzīšanās kārtību
 - Locekļu ievēlēšanas kārtību
 - Darbības termiņuDarba organizāciju
 - Kārtību, kādā tiek izskatīti priekšlikumi

Ciemu vecākie Igaunijā

- **Ievēlēti ciemu vecākie. Pārstāvis. Darbība saskaņā ar statūtiem. Kopīgas intereses un nostāja. Ciema apvienotājs.**
- Ievēlēšana. 4 gadu pārstāvniecība. Sadarbība ar pašvaldību.
- Par lielāko izaicinājumu ciema vecākajam tiek uzskatīta ciemata apvienošana un problēmu risināšana. Tādējādi tieši ciema vecākajiem bieži ir galvenā loma ciemata iedzīvotāju aktivitātes nodrošināšanā un vienotības izjūtas radīšanā
- Ciema vecākā žetons

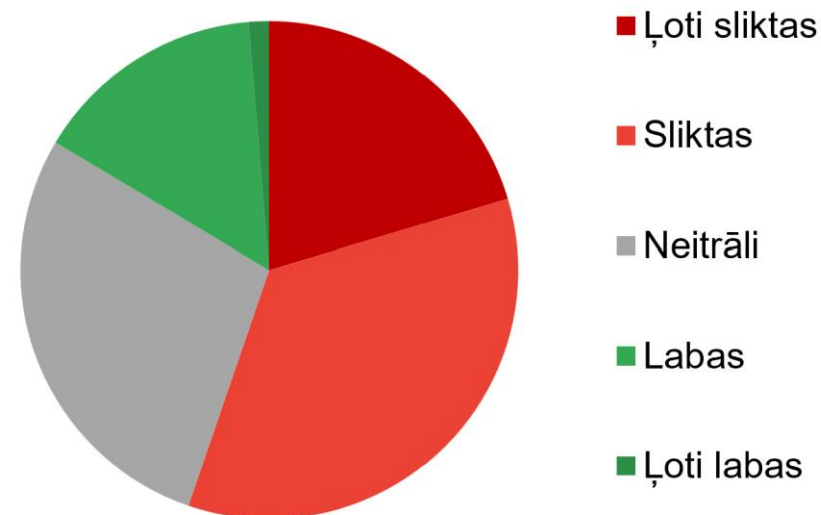
Pārbaudi sevi, vai tu dzīvo veselā vai slimā ciematā?

Atbildiet uz "jā" vai "nē" uz katru jautājumu

1. Jūs zināt vismaz 2/3 jūsu ciema cilvēku vārdu	JĀ	NĒ
2. Jūs zināt vismaz 1/4 ciemata vasaras iedzīvotāju vārdu	JĀ	NĒ
3. Ciematā darbojas vismaz viena aģentūra vai partnerība	JĀ	NĒ
4. Ciematā ir ievēlēts ciema vecākais, vai tas būtu viens vecāks vairākiem ciemiem	JĀ	NĒ
5. Ciematam ir sava attīstības plāns vai nākotnes vīzija	JĀ	NĒ
6. Ciemats pēdējo divu gadu laikā ir rīkojis vismaz vienu kopīgu pasākumu	JĀ	NĒ
7. Ziniet sava ciemata robežas, kur ciems sākas un kur beidzas	JĀ	NĒ
8. Ciema iedzīvotāji rakstiski paziņojuši pašvaldībai par savām bažām vai problēmām, vākuši parakstus utt.	JĀ	NĒ

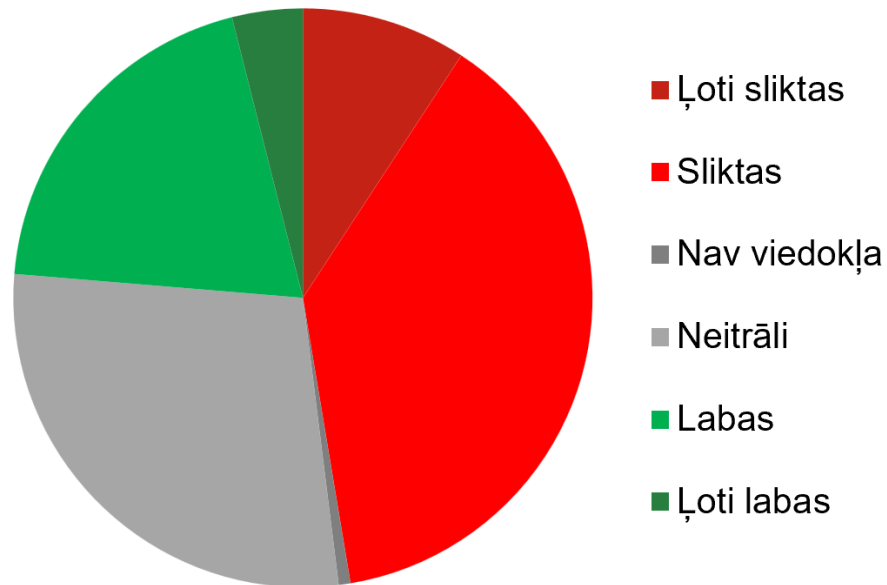
Iedzīvotāju viedokļi I

- 153 respondenti no visiem reģioniem
- Apm. līdzīgā apjomā NVO, publiskā pārvalde, no tiem lielākā puse darbojas arī NVO
- Novada IEDZĪVOTĀJU IESPĒJAS piedalīties pagastos nozīmīgu lēmumu pieņemšanā (piem. sniegtot priekšlikumus un viedokli pašvaldībai)

Iedzīvotāju viedokļi II

IEDZĪVOTĀJU AKTIVITĀTE UN VĒLME iesaistīties priekšlikumu sniegšanā un lēmumu pieņemšanā par savam pagastam nozīmīgiem jautājumiem

*Lielākoties iedzīvotāji **savas domas patur pie sevis**, baidās izteikt skali vai arī vienkārši nezina pie kura tad vērsties problēmjautājumu risināšanā.*

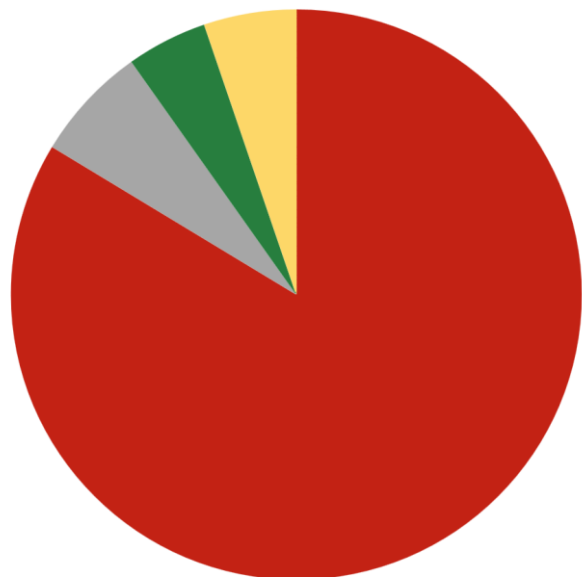
*lesniegtās vēstules nereti netiek atbildētas. **Dialogs neveidojas**. Pārvalde informāciju izlasa taču nesniedz savu redzējumu un neveido turpmāko sarunu. Iniciatīvas no iedzīvotāju puses ir visu laiku jāuztur aktīvas, kas prasa pārāk daudz enerģijas no parasta iedzīvotāja.*

*Iedzīvotājiem **jābūt informācijai** par budžeta plānošanu un pamatojumu, caurspīdīgai informācijai - nav informācijas par plānoto, kopējo noskaņu utt. Investīciju plāns nav pamatojums, tas top pēc fakta gada beigās.*

Vajag koordinatoru / iniciatoru. Novadi ir lieli un vajadzības dažādas, tāpēc ir svarīgi atrast kopsaucēju un nevar visus salikt vienādās kastītēs. Paļaujoties tikai uz cilvēku brīvprātību, mēs riskējam, ka jau tā aktīvie izdeg, bet citi neatrod laiku, jo algotam darbam tiek dota priekšroka.

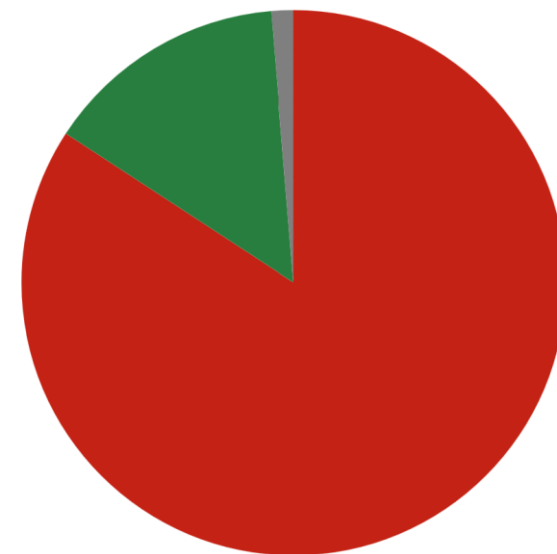
Iedzīvotāju viedokļi III

Vai, Jūsaprāt, iedzīvotāji Jūsu novada pagastos ir informēti par iespēju veidot iedzīvotāju padomes?

■ Nē ■ Nezinu ■ Jā ■ Daļēji

Vai Jums ir zināms par diskusijām/sarunām starp iedzīvotājiem un pašvaldību par iedzīvotāju padomēm?

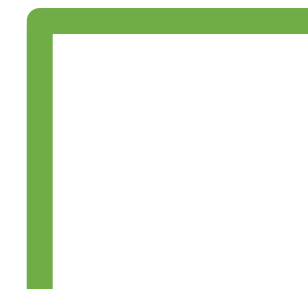
■ Nē ■ Jā ■ Nezinu

Līdzšinējā iedzīvotāju padomju darbība

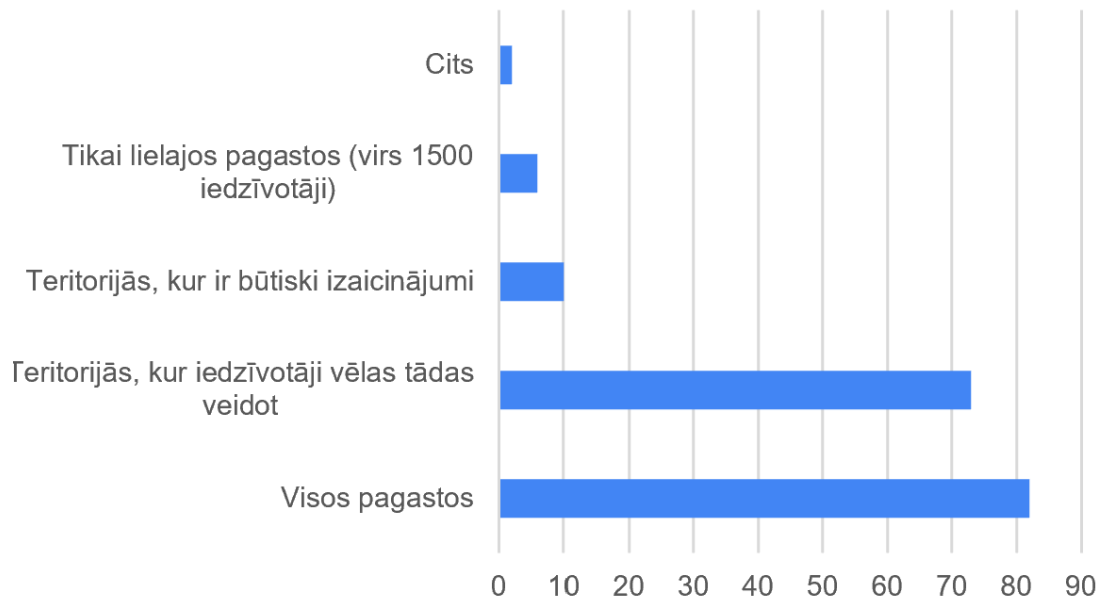
Padomju darbības pamatprincipi
Rekomendējamā labā pieredze
Kļūdas, no kurām mācīties

Atziņas un rīcības kopienu iespējināšanai un līdzdalības sekmēšanai

Iedzīvotāju viedokļi IV

Kurās teritorijās Jūsu novadā būtu nepieciešama šāda iedzīvotāju pārstāvniecība?

Kāds atbilsts varētu būt nepieciešams potenciālajiem iedzīvotāju padomju pārstāvjiem?

